

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. T.

przy uczestnictwie Gminy Miejskiej K.

o wpis własności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 października 2010 r.,

zażalenia uczestnika na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 lipca 2010 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1) **uchyla zaskarżone postanowienie w zakresie oddalającym w pozostałej części wnioszek uczestniczki Gminy Miejskiej K. o zasądzenie kosztów i zasądza od wnioskodawcy J. T. na rzecz uczestniczki kwotę 60 (sześćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu zażaleniowym;**
- 2) **zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w K., uzupełniając postanowienie z dnia 17 czerwca 2010 r., zasądził na rzecz uczestniczki Gminy Miejskiej K. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego i oddalił dalej idący jej wniosek.

Na uzasadnienie podał, że odpowiedź na apelację wnioskodawcy J. T. złożona została w terminie wskazanym w art. 372 k.p.c., aczkolwiek po wydaniu postanowienia z dnia 17 czerwca 2010 r. oddalającego apelację, co uzasadniało uzupełnienie tego postanowienia. Koszty postępowania apelacyjnego ponosi wnioskodawca na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. W odniesieniu do kosztów postępowania zażaleniowego brak było podstaw do odstąpienia od zasady ponoszenia przez każdego z uczestników postępowania kosztów związanych z ich udziałem w sprawie. Rozstrzygnięcie w tym względzie miało formalny charakter i zapadło niezależnie od stanowiska uczestników, a zatem nieuzasadnione było obciążenie wnioskodawcy kosztami postępowania zażaleniowego poniesionymi przez uczestniczkę.

W zażaleniu Gmina Miejska K. domagała się uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego w K. w części oddalającej jej wniosek o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu wniosku o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Podniosła zarzut zastosowania niewłaściwej podstawy orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego o jakiej traktuje art. 520 § 1 k.p.c, ponieważ w istocie interesy uczestników tego postępowania były sprzeczne, a odrzucenie zażalenia, które na gruncie art. 520 § 3 k.p.c. należy interpretować jako wniosek, wskazywało, że właściwe być powinno obciążenie kosztami wnioskodawcy. Nie ma znaczenia w odniesieniu do odpowiedzialności związanej z ponoszeniem kosztów postępowania to, czy rozstrzygnięcie o zażaleniu wnioskodawcy oparte było na formalnych, czy też merytorycznych przesłankach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut naruszenia art. 520 § 1 i art. 520 § 3 w związku z art. 391 § 2 i art. 397 § 2 k.p.c. oraz 13 § 2 k.p.c. uznać należało za uzasadniony. Trafnie stwierdził Sąd Okręgowy, że w postępowaniu nieprocesowym podstawową zasadą orzekania o kosztach procesu jest przewidziana art. 520 § 1 k.p.c. zasada ponoszenia przez każdego z uczestników wyłożonych przez niego kosztów, której odpowiednikiem w

postępowaniu procesowym jest zasada wzajemnego zniesienia kosztów (art. 100 i art. 104 k.p.c.). Kolejne dwa paragrafy art. 520 k.p.c. wskazują, że w sytuacjach w nich przewidzianych istnieje możliwość zastosowania wyjątków od zasady ogólnej, przez stosunkowe rozdzielenie kosztów pomiędzy uczestnikami, w razie różnego stopnia zainteresowania wynikiem postępowania albo włożenie obowiązku ponoszenia wszystkich kosztów na „przegrywającego” uczestnika, jeśli interesy uczestników są sprzeczne, jak też obciążenie go kosztami, których poniesienie zostało przez niego zawinione. Przedmiotem rozstrzygnięcia są poniesione przez uczestników postępowania koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

Nie było podstaw do kwestionowania stanowiska skarżącej, że interesy uczestników postępowania w rozpoznawanej sprawie były sprzeczne, a nadto tak wnioski o dokonanie wpisu, zażalenie jak i apelacja wnioskodawcy zostały oddalone. Zgodnie z zasadami unifikacji i koncentracji kosztów postępowania, których wyrazem jest art. 108 § 1 k.p.c., w orzeczeniu końcowym sąd orzeka o wszystkich kosztach przy zastosowaniu adekwatnej do wyniku postępowania zasady. Konsekwencją tego jest objęcie tą zasadą wszystkich elementów kosztów. Zastosowanie do niektórych poniesionych przez uczestników składników kosztów innej zasady, niż przyjęta w odniesieniu do wyniku postępowania, mogłoby mieć miejsce jedynie w odniesieniu do tych kosztów, które nie mają charakteru kosztów celowych albo których powstanie było wywołane niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem jednego z uczestników, czy też częściowego obciążenia uczestnika kosztami, podyktowanego względami słuszności. Powołane przepisy nie przewidują natomiast możliwości uzależniania uwzględnienia wniosku o zwrot kosztów od oceny przedmiotu zażalenia jako „formalnego”, które podlega ocenie sądu „niezależnie od stanowisk uczestników”. Rację ma skarżąca, że w odniesieniu do żądania zawieszenia postępowania w sprawie do czasu zakończenia postępowania administracyjnego stanowiska uczestników były sprzeczne. Podejmując obronę swojego stanowiska uczestniczka postępowania miała prawo złożyć odpowiedź na zażalenie na postanowienie odmawiające zawieszenia postępowania i przedstawić własne argumenty, a związane z tym koszty ocenić należało jako koszty celowe. Nie było zatem podstaw do zastosowania w stosunku do tych kosztów innej zasady, niż objęta art. 520 § 3 k.p.c.

Z powyższych względów zaskarżone postanowienie należało uchylić na podstawie art. 398¹⁶ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. i zasądzić w oparciu o art. 520 § 3

w związku z art. 391 § 1 i art. 397 § 2 k.p.c. od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki koszty związane z postępowaniem zażaleniowym przed Sądem Okręgowym.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem Najwyższym oparte zostało na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.